

Incarvillea compacta

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Incarvillea* is een eerbetoon aan de Franse jezuïetenmissionaris en botanicus Pierre Nicholas Le Chéron d'Incarville (1706-1757), die in China werkte en planten naar Europa stuurde. De soortnaam *compacta* is Latijn voor 'compact' of 'dicht', wat verwijst naar de dwergachtige groei en het lagere postuur van deze soort in vergelijking met andere leden van het geslacht, zoals *I. delavayi*. De soort werd in 1881 beschreven door Carl Johann Maximowicz.

Taxonomie

Incarvillea compacta is een kruidachtige vaste plant die tot de familie van de Bignoniaceae behoort. Het is een van de ongeveer 16 soorten binnen het geslacht *Incarvillea*.

- *Rijk*: Plantae
- *Orde*: Lamiales
- *Familie*: Bignoniaceae (Trompetboomfamilie)
- *Geslacht*: *Incarvillea*
- *Soort*: *I. compacta*

Synoniemen

De soort *Incarvillea compacta* kent enkele synoniemen en is nauw verwant aan andere soorten. In de literatuur en handel worden soms de volgende namen als synoniem of nauw verwant beschouwd: *Incarvillea bonvalotii* en *Incarvillea compacta* var. *qinghaiensis*. Sommige bronnen beschouwen *Incarvillea mairei* als een synoniem, of een zeer vergelijkbare soort, die ook wel dwergharde gloxinia wordt genoemd.

Variëteiten en cultivars

Incarvillea compacta wordt in de tuinbouw over het algemeen als botanische soort gebruikt vanwege zijn compacte groei. Er zijn minder formele cultivars van deze specifieke soort in de handel in vergelijking met bijvoorbeeld *I. delavayi*. Wel is er een variëteit beschreven, namelijk *Incarvillea compacta* var. *qinghaiensis*. De kleurvariatie is beperkt, maar kan in de roodpaarse tinten variëren.

Familie

De plant behoort tot de familie Bignoniaceae, in het Nederlands de Trompetboomfamilie. Dit is opmerkelijk omdat de meeste leden van deze familie (zoals de trompetboom, *Campsis*) tropische houtachtige planten zijn. De soorten van het geslacht *Incarvillea* zijn echter kruidachtige vaste planten uit gematigde streken.

Hoogte

Zoals de naam *compacta* al aangeeft, is dit een relatief lage soort. De plant bereikt een hoogte van ongeveer 20 tot 30 centimeter, wat hem geschikt maakt voor rotstuinen of de voorrand van een border.

Bloemkleur

De bloemkleur van *Incarvillea compacta* wordt beschreven als helder paarsrood (*vivid purplish red*) of intens middentint roze. De bloemen zijn groot in verhouding tot de plantgrootte en trompetvormig met een gele keel, geplaatst in trossen van drie tot tien bloemen.

Bladkleur

Het blad van de plant is midden- tot donkergroen van kleur. Het is onregelmatig geveerd (*imparipinnate*), wat een aantrekkelijk, varenachtig uiterlijk geeft. De bladeren staan in een rozet aan de basis van de plant. *I. compacta* is bladverliezend en sterft vroeg in de herfst bovengronds af.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Incarvillea compacta* valt in het late voorjaar tot in de vroege zomer. Dit is typisch van mei tot juli, afhankelijk van de lokale omstandigheden.

Standplaats

De plant prefereert een zonnige standplaats. De grond moet goed doorlatend zijn, bij voorkeur zandig of leemachtig en redelijk vruchtbaar, maar de plant verdraagt geen natte voeten, vooral niet in de winter, wat kan leiden tot knolrot. Goede drainage is essentieel voor de overleving.

Herkomst

Incarvillea compacta is inheems in Azië, met name in het noordwesten van China, inclusief Qinghai en Tibet. De plant groeit van nature op grote hoogten, vaak op zonnige, droge hellingen.

Soort gewas

Het is een kruidachtige, overblijvende vaste plant (*perennial*). Het is een dwergsoort met een wortelstelsel dat bestaat uit knolvormige penwortels, waardoor het een van de hardere (*hardy*) soorten van het geslacht is.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering van *I. compacta* kan plaatsvinden door zaad, dat het beste in de herfst of het vroege voorjaar in een koude bak kan worden gezaaid om van een koude periode te profiteren. Ook kan de plant worden vermeerderd door deling in het voorjaar of de herfst, hoewel volwassen planten moeilijk te verstoren zijn vanwege hun wortelstructuur.

Klimaatzone

Incarvillea compacta is een winterharde plant en tolereert temperaturen tot ongeveer -23°C . De plant wordt vaak geplaatst in USDA-winterhardheidszones 4 tot en met 9, mits de grond goed is gedraineerd om rotting van de knol te voorkomen.

Insecten

De grote, trompetvormige bloemen produceren nectar en trekken bestuivers aan, zoals bijen en andere nuttige insecten. Een bijzonderheid van het geslacht *Incarvillea* is dat de wortelknollen een afwerende werking zouden hebben tegen mollen. Slakken kunnen een probleem vormen voor deze plant.

Bronvermelding

https://en.hortipedia.com/Incarvillea_compacta

https://www.plant-world-seeds.com/store/view_seed_item/3347/incarvillea-compacta-seeds

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:109738-1>

https://www.kevockgarden.co.uk/plantlist/plant.asp?SKU=ICN&PlantName=Incarvillea_compacta&PlantorBulb=Plants

<https://onrockgarden.com/index.php/plant-of-the-month?view=article&id=122:incarvillea-mairei&catid=22>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	Genoemd naar d'Incarville (botanicus); <i>compacta</i> (compacte groei)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Orde:</i> Lamiales, <i>Familie:</i> Bignoniaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Incarvillea</i> , <i>Soort:</i> <i>I. compacta</i>
Synoniemen	<i>Incarvillea bonvalotii</i> , <i>Incarvillea compacta</i> var. <i>qinghaiensis</i>
Variëteiten en cultivars	Variëteit <i>I. compacta</i> var. <i>qinghaiensis</i> ; weinig cultivars, vooral de botanische soort in gebruik
Familie	Bignoniaceae (Trompetboomfamilie)
Hoogte	20 tot 30 cm
Bloemkleur	Helder paarsrood of intens middentint roze, trompetvormig met gele keel
Bladkleur	Midden- tot donkergroen, geveerd (varenachtig), bladverliezend
Bloeiperiode	Mei tot juli (laat voorjaar tot vroege zomer)
Standplaats	Volle zon, goed doorlatende (zandige/leemachtige) en matig vruchtbare grond
Herkomst	Noordwest-China (inclusief Qinghai en Tibet)
Soort gewas	Kruidachtige vaste plant, dwergsoort met knolvormige penwortels
Vermeerderingswijze	Zaad (koudekiemend) en deling (moeilijk bij volwassen planten)
Klimaatzone	Winterhard (USDA Zone 4-9), tot ca. , vereist goede winterdrainage
Insecten	Trekt bijen en andere insecten aan; knollen weren mogelijk mollen